

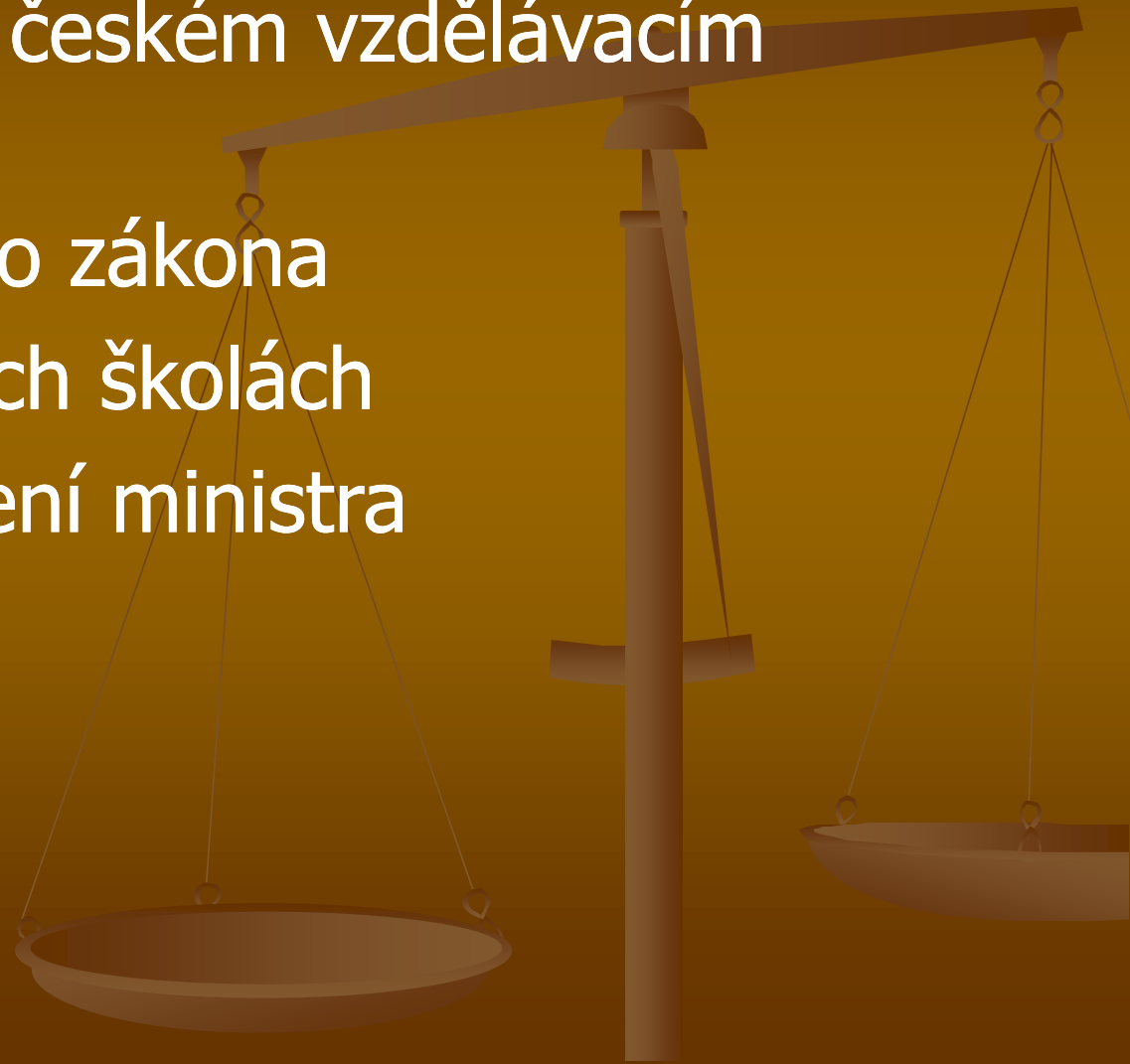

Právo ve školství
Školská soustava
Rovný přístup ke vzdělání

Click to add Text

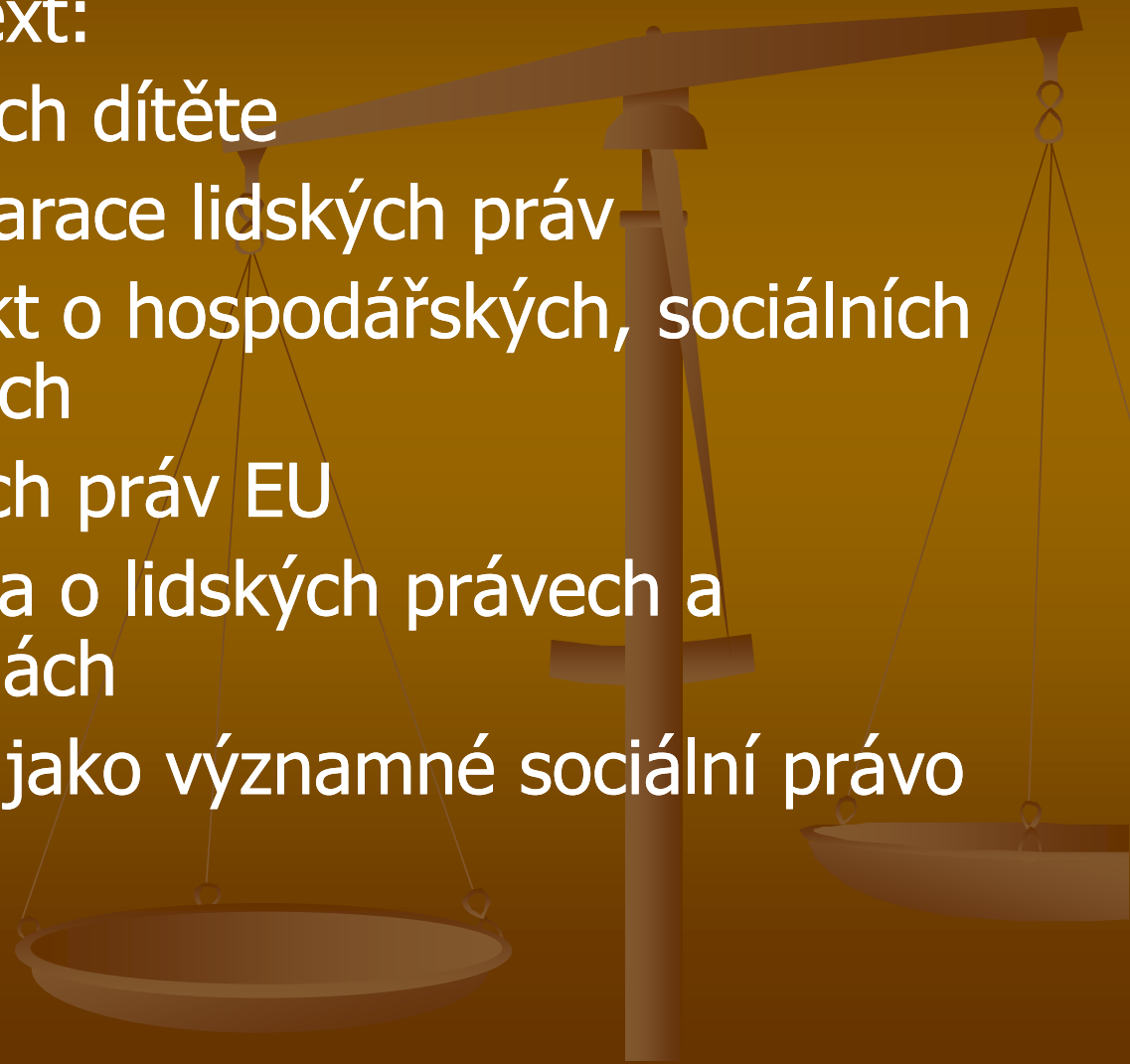
Školský systém

- Soustava škol v českém vzdělávacím systému
- Obsah školského zákona
- Zákon o vysokých školách
- Vyhlášky, opatření ministra
- Metodiky ČŠI

Zakotvení práva na vzdělání

- Mezinárodní kontext:
  - - Úmluva o právech dítěte
  - - Všeobecná deklarace lidských práv
  - - Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech
  - - Listina základních práv EU
  - - Evropská úmluva o lidských právech a základních svobodách
- právo na vzdělání jako významné sociální právo

Právo na vzdělání, čl. 33 LZPS

(1) Každý má právo na vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu, kterou stanoví zákon.

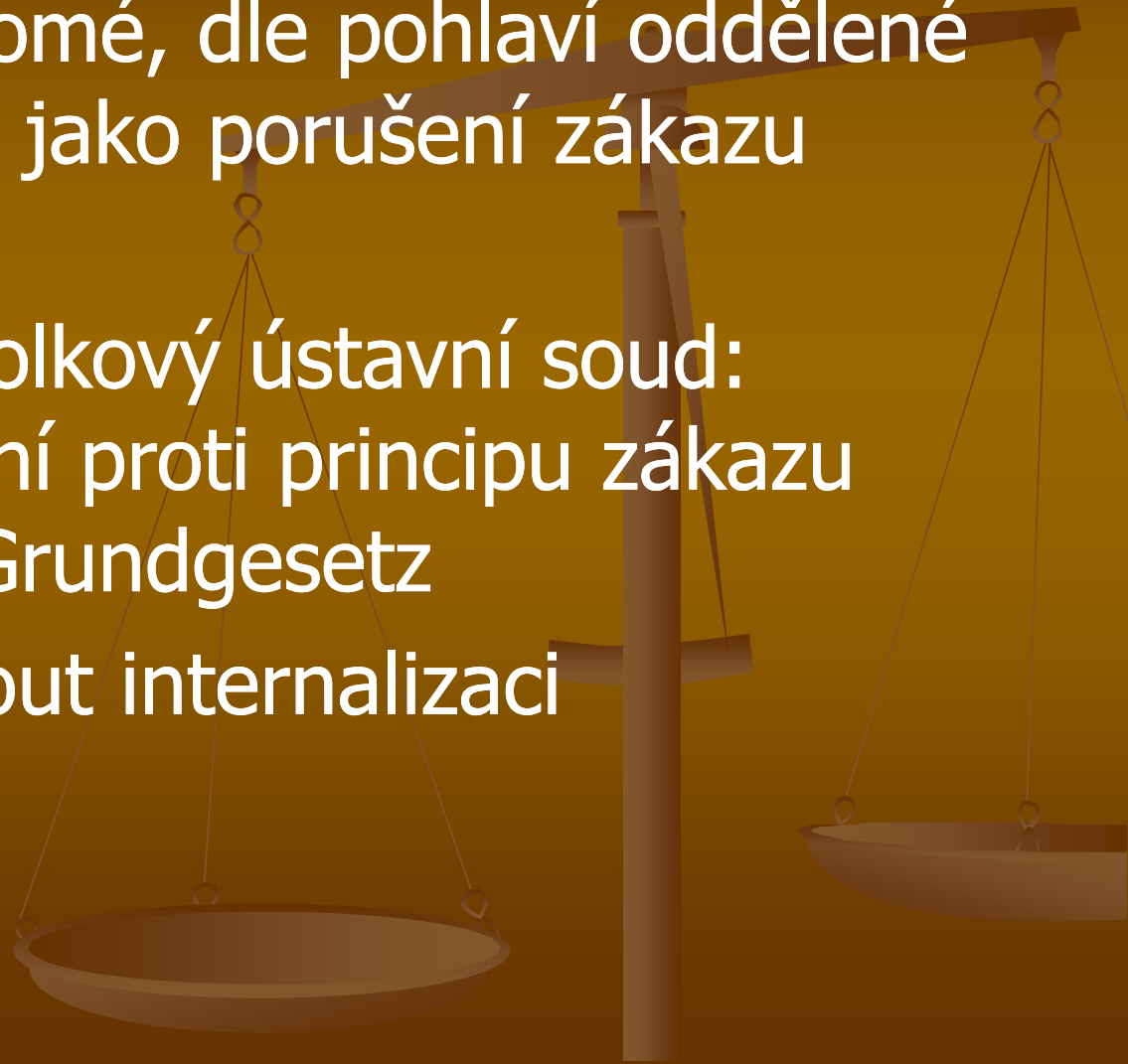
(2) Občané mají právo na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, podle schopností občana a možností společnosti též na vysokých školách.

(3) Zřizovat jiné školy než státní a vyučovat na nich lze jen za podmínek stanovených zákonem; na takových školách se může vzdělání poskytovat za úplatu.

(4) Zákon stanoví, za jakých podmínek mají občané při studiu právo na pomoc státu.

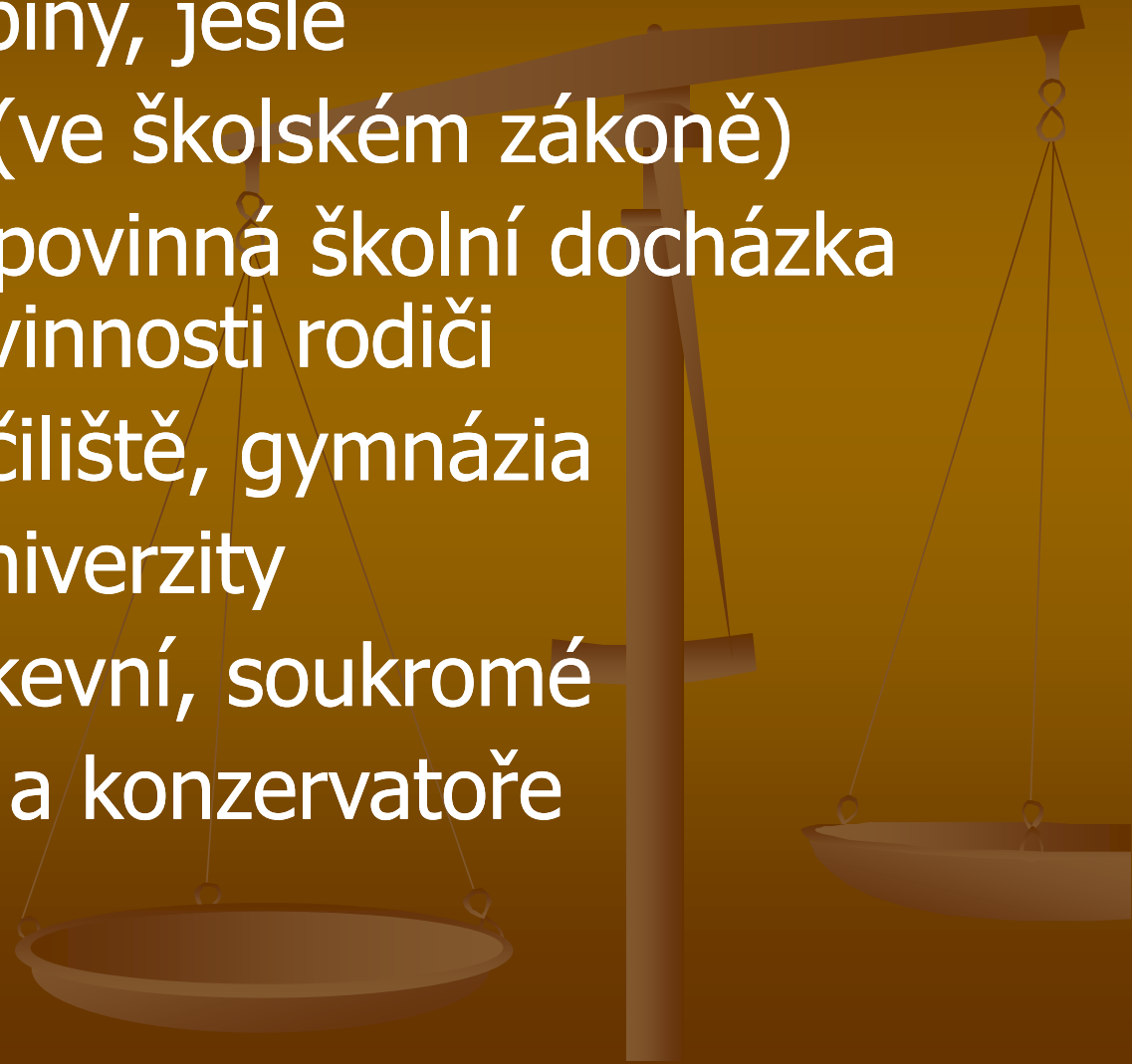
Zásada rovného zacházení

- Vytvoření soukromé, dle pohlaví oddělené třídy nebo školy jako porušení zákazu diskriminace?
- Leden 2013: spolkový ústavní soud: taková škola není proti principu zákazu diskriminace v Grundgesetz
- Je třeba zvládnout internalizaci

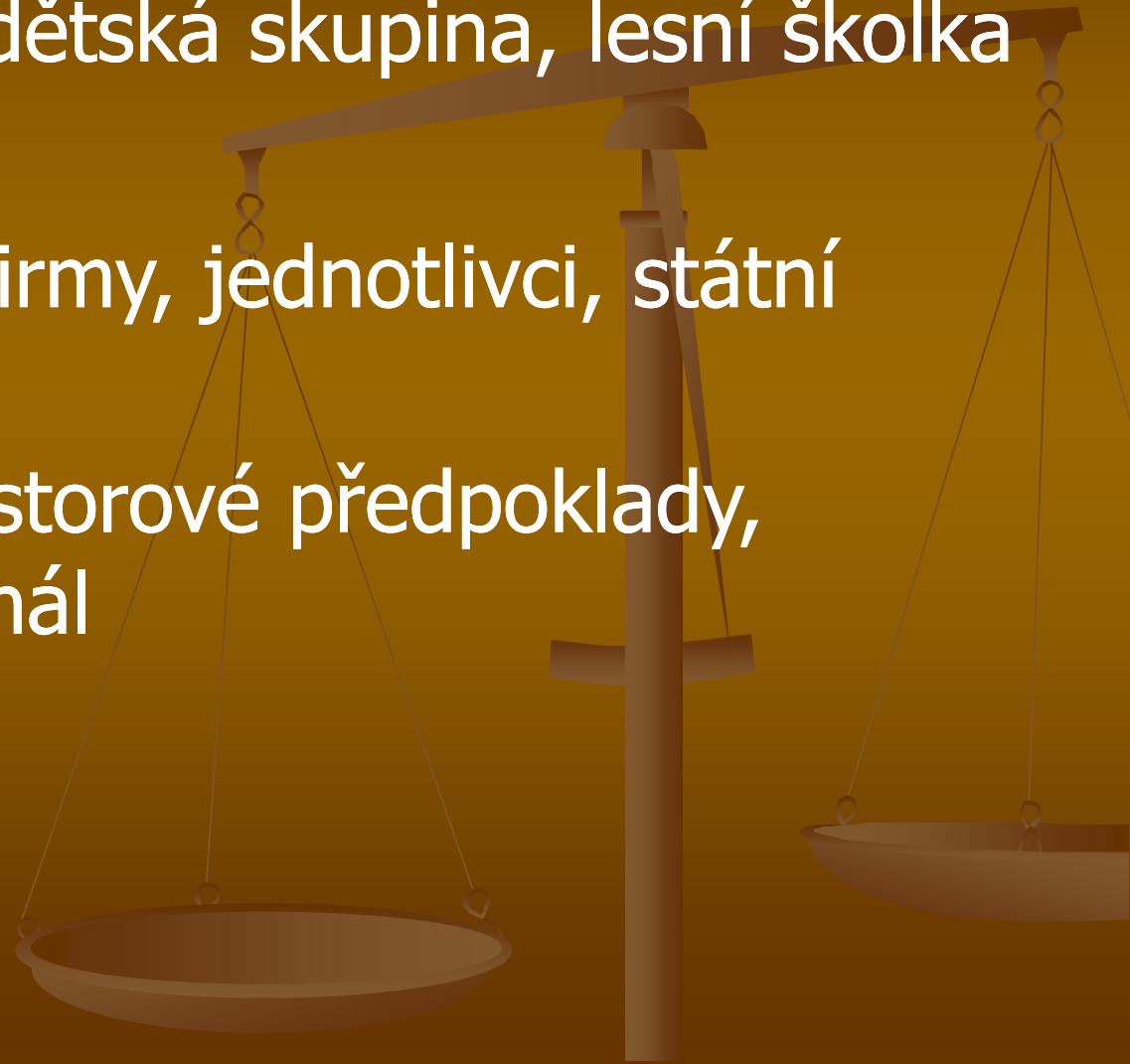
Vzdělávací soustava

- Tzv. dětské skupiny, jesle
- Mateřské školy (ve školském zákoně)
- Základní školy: povinná školní docházka vs. porušení povinnosti rodiči
- Střední školy, učiliště, gymnázia
- Vysoké školy, univerzity
- Školy státní, církevní, soukromé
- Umělecké školy a konzervatoře

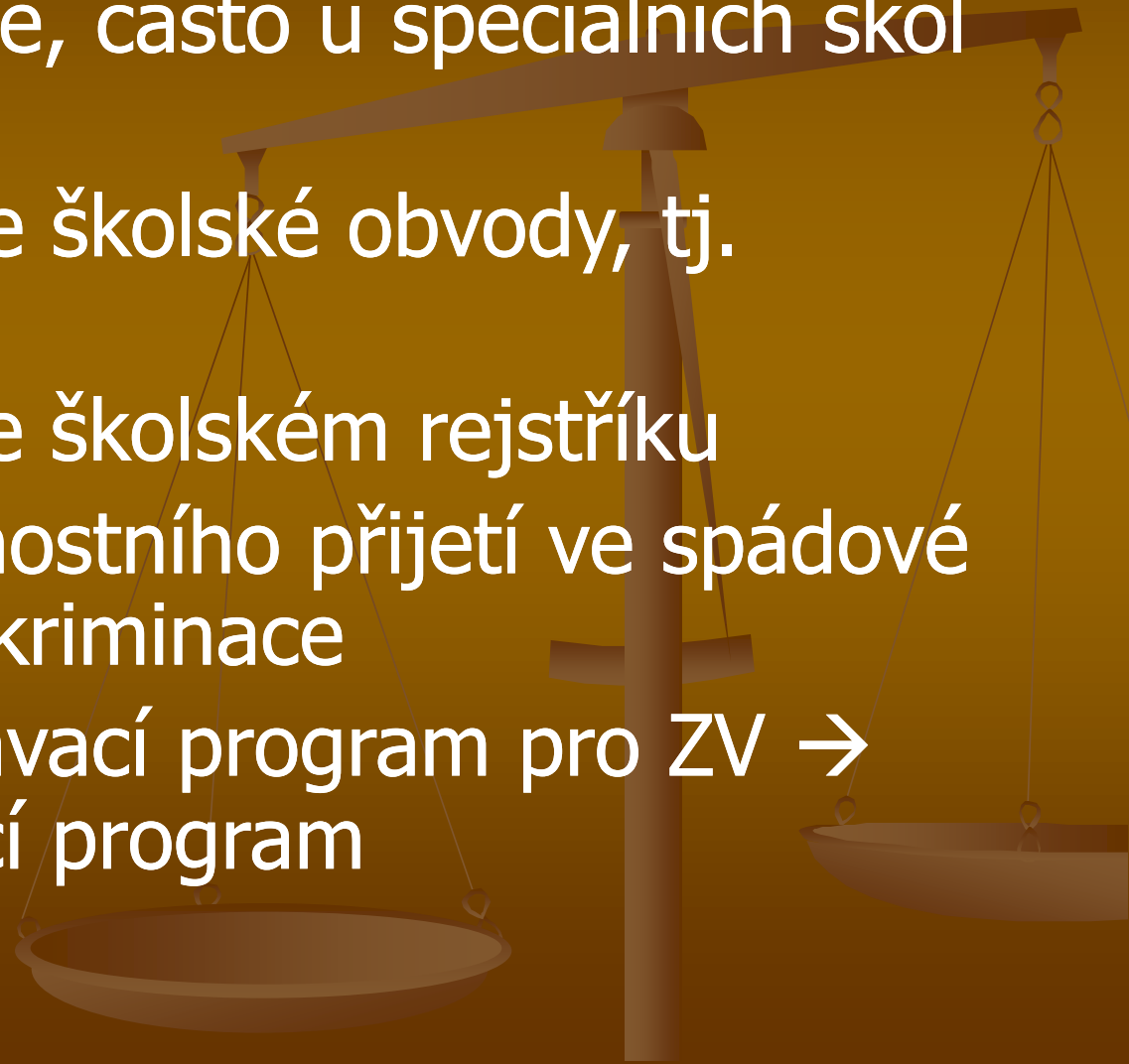
Dětské skupiny a další formy péče

- firemní školka, dětská skupina, lesní školka
- Max. 24 dětí
- Fyzické osoby, firmy, jednotlivci, státní instituce
- Hygienické, prostorové předpoklady, pojištění, personál
- Povolení MŠMT

Základní školy

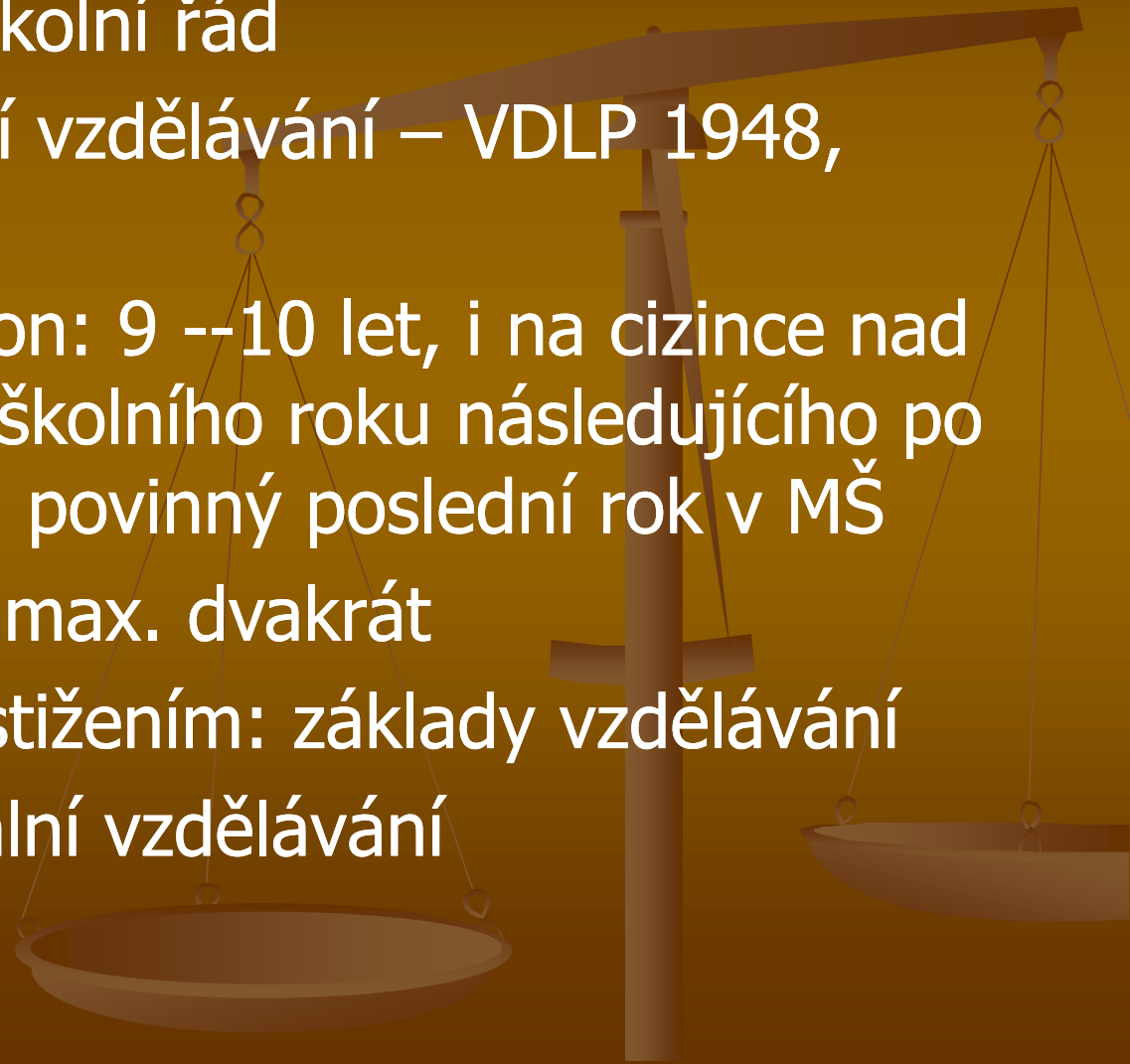
- Zřizovatelé: obce, často u speciálních škol kraje
- Zřizovatel určuje školské obvody, tj. spádové oblasti
- Evidence škol ve školském rejstříku
- Povinnost přednostního přijetí ve spádové škole, zákaz diskriminace
- Rámcový vzdělávací program pro ZV → školní vzdělávací program

Povinná školní docházka

- 1774 Všeobecný školní řád
- Bezplatné základní vzdělávání – VDLP 1948, LZPS
- Dnes: školský zákon: 9 --10 let, i na cizince nad 90 dní, počátkem školního roku následujícího po 6. narozeninách + povinný poslední rok v MŠ
- Možnost odkladu, max. dvakrát
- Děti s hlubším postižením: základy vzdělávání
- Žádost o individuální vzdělávání

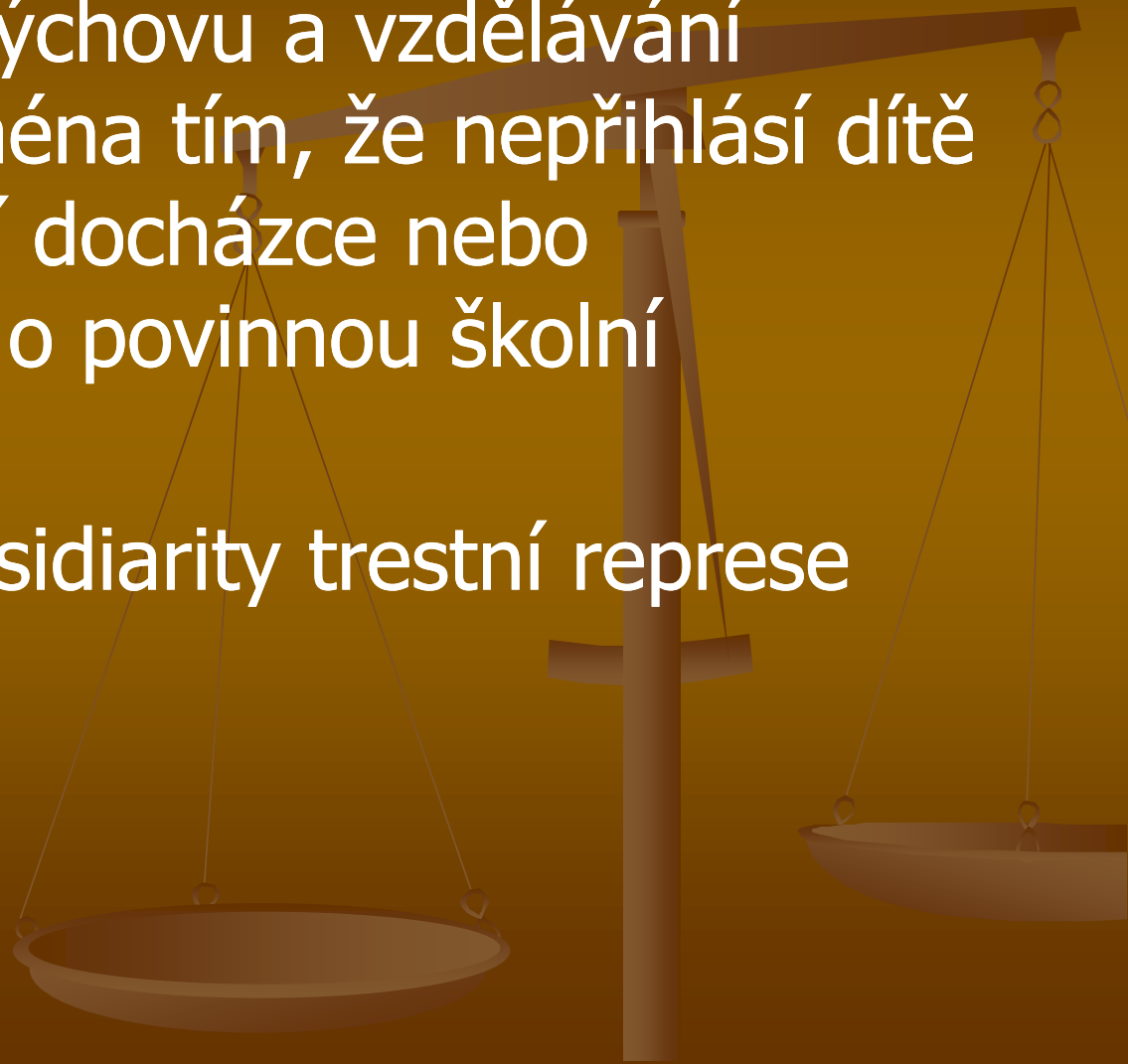

Povinná školní docházka

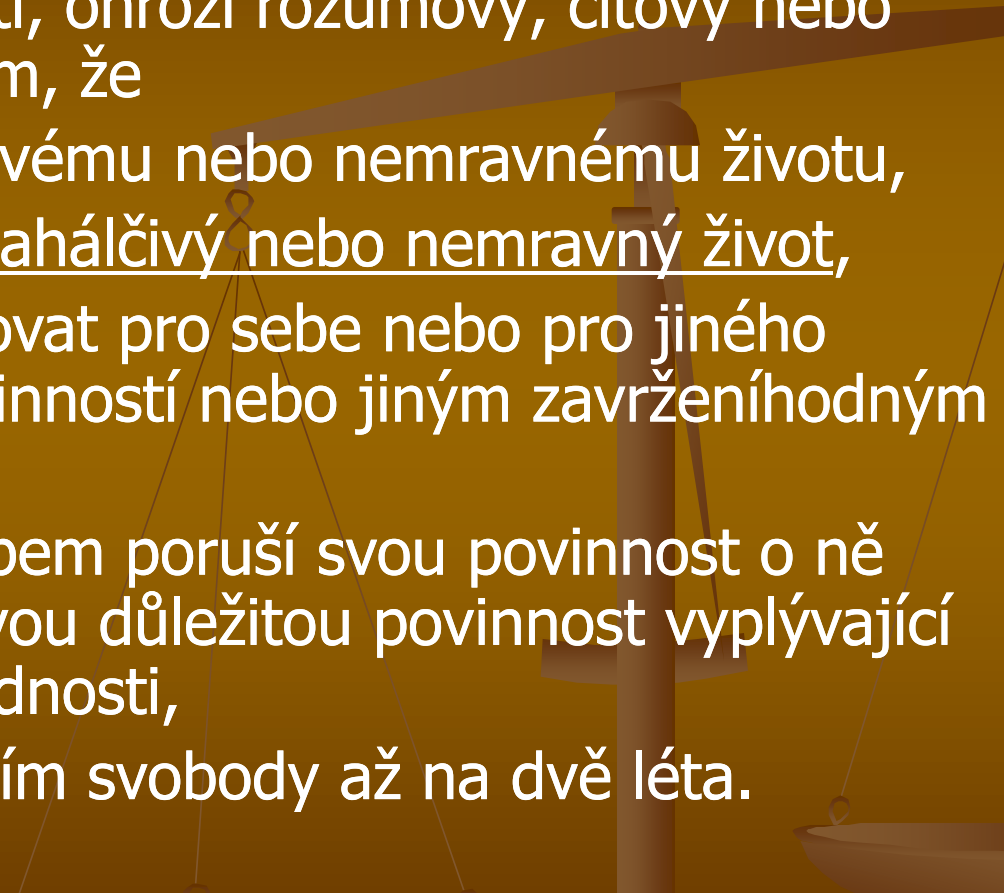
- „ohrožuje výchovu a vzdělávání nezletilého zejména tím, že jej nepřihlásí k povinné školní docházce nebo zanedbává péči o tuto docházku,,
- přestupkový zákon – 3000,-
- ohrožování mravní výchovy mládeže
- odebrání části rodičovského příspěvku (1. 1. 2012)
- povinné MŠ?

Přestupek podle 31 odst. 1 PZ

- „kdo ohrožuje výchovu a vzdělávání nezletilého zejména tím, že nepřihlásí dítě k povinné školní docházce nebo zanedbává péči o povinnou školní docházku“
- → ! Zásada subsidiarity trestní represe

Trestný čin ohrožování výchovy dítěte 201 zákona č. 40/2009 Sb.

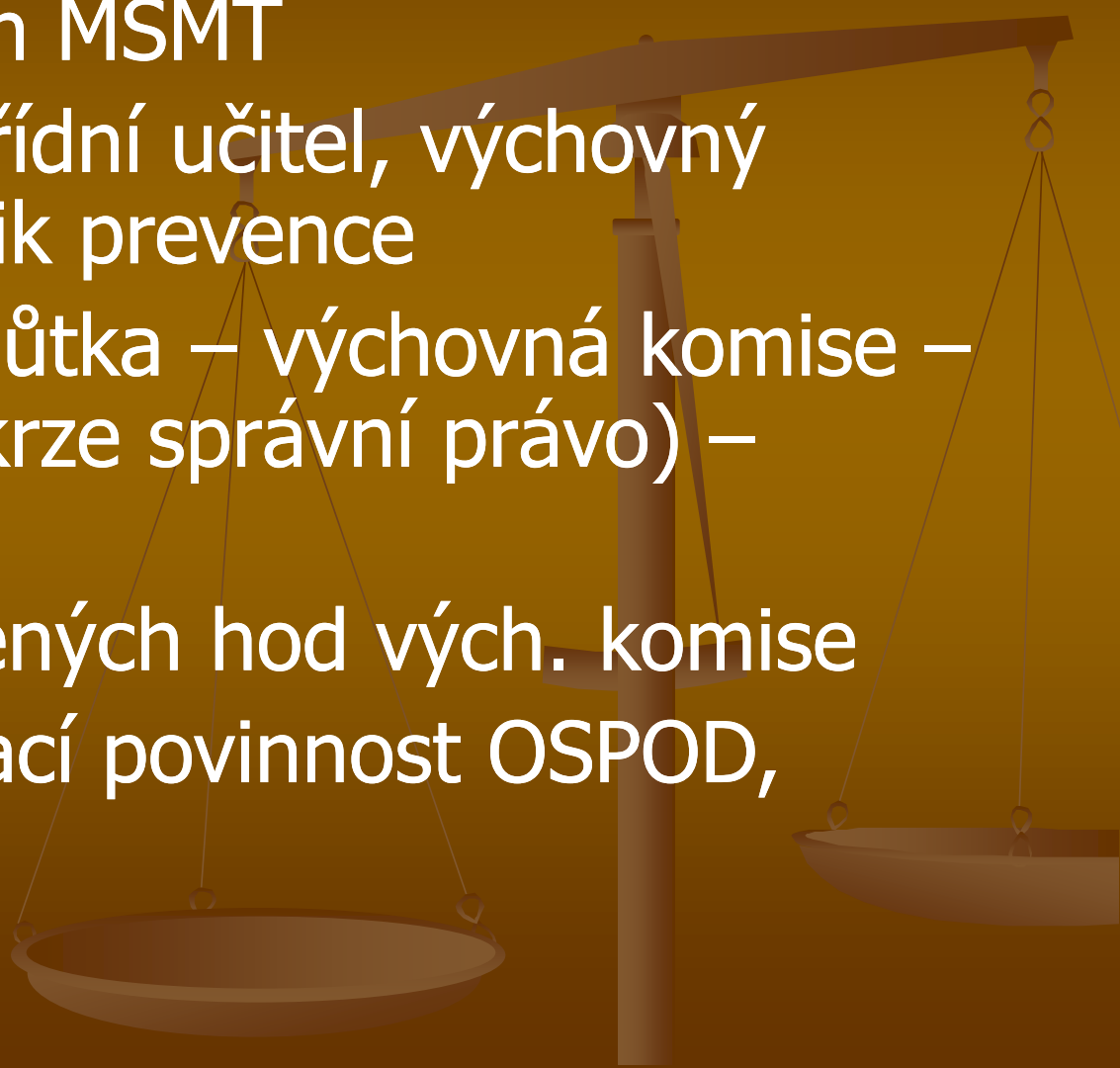
- Kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že
    - a) svádí ho k zahálčivému nebo nemravnému životu,
    - b) umožní mu vést zahálčivý nebo nemravný život,
    - c) umožní mu opatřovat pro sebe nebo pro jiného prostředky trestnou činností nebo jiným zavrženíhodným způsobem, nebo
    - d) závažným způsobem poruší svou povinnost o ně pečovat nebo jinou svou důležitou povinnost vyplývající z rodičovské zodpovědnosti,
  - bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.
  - + odst. 2: automaty
-

Trestný čin ohrožování výchovy dítěte

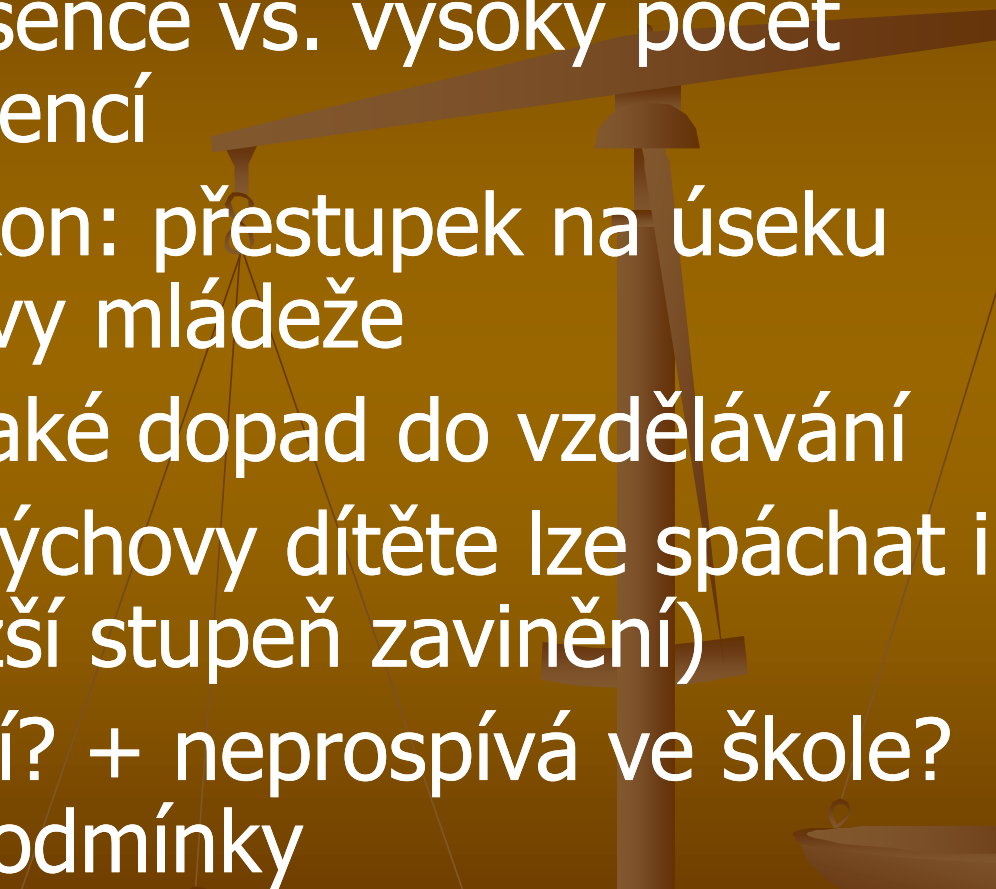
- Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ze zavrženíhodné pohnutky,
- b) *pokračuje-li* v páchání takového činu po delší dobu,
- c) spáchá-li takový čin *opětovně*, nebo
- d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch
- - soudy chápou podle judikatury jako ohrožení také neposílání do školy

Prevence záškoláctví

- Metodický pokyn MŠMT
- Tým ve škole: třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence
- Napomenutí – důtka – výchovná komise – (popř. stíhání skrze správní právo) – trestní zákon
- Při 10 neomluvených hod vých. komise
- Po 25 oznamovací povinnost OSPOD, OČTR

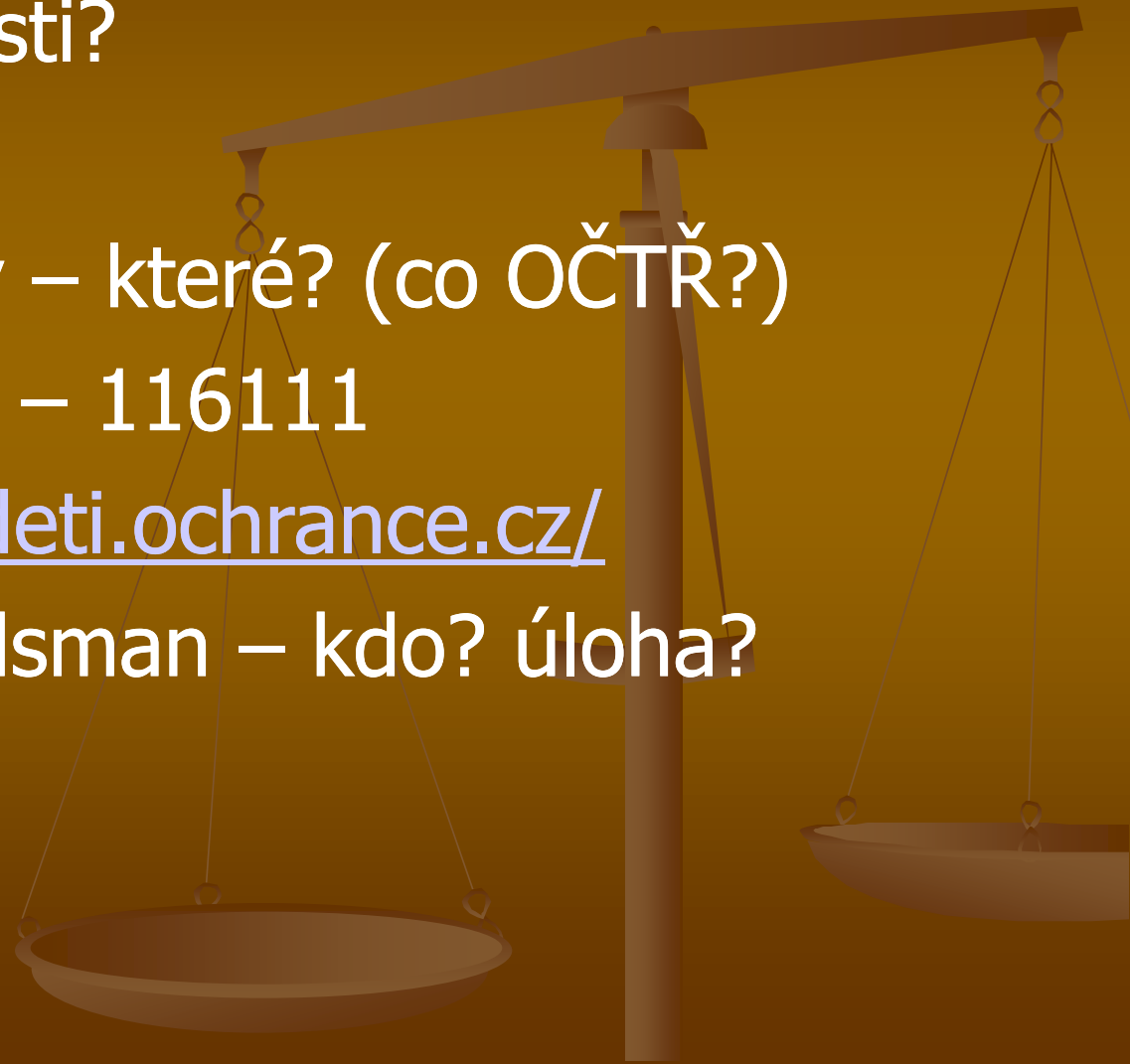

Prevence záškoláctví

- Neomluvené absence vs. vysoký počet omluvených absencí
  - Přestupkový zákon: přešupek na úseku školství a výchovy mládeže
  - OČTŘ zkoumá také dopad do vzdělávání
  - TČ ohrožování výchovy dítěte lze spáchat i z nedbalosti (nižší stupeň zavinění)
  - Došlo k ohrožení? + neprospívá ve škole?
= kumulativní podmínky
-

Když se chce dítě/žák bránit...

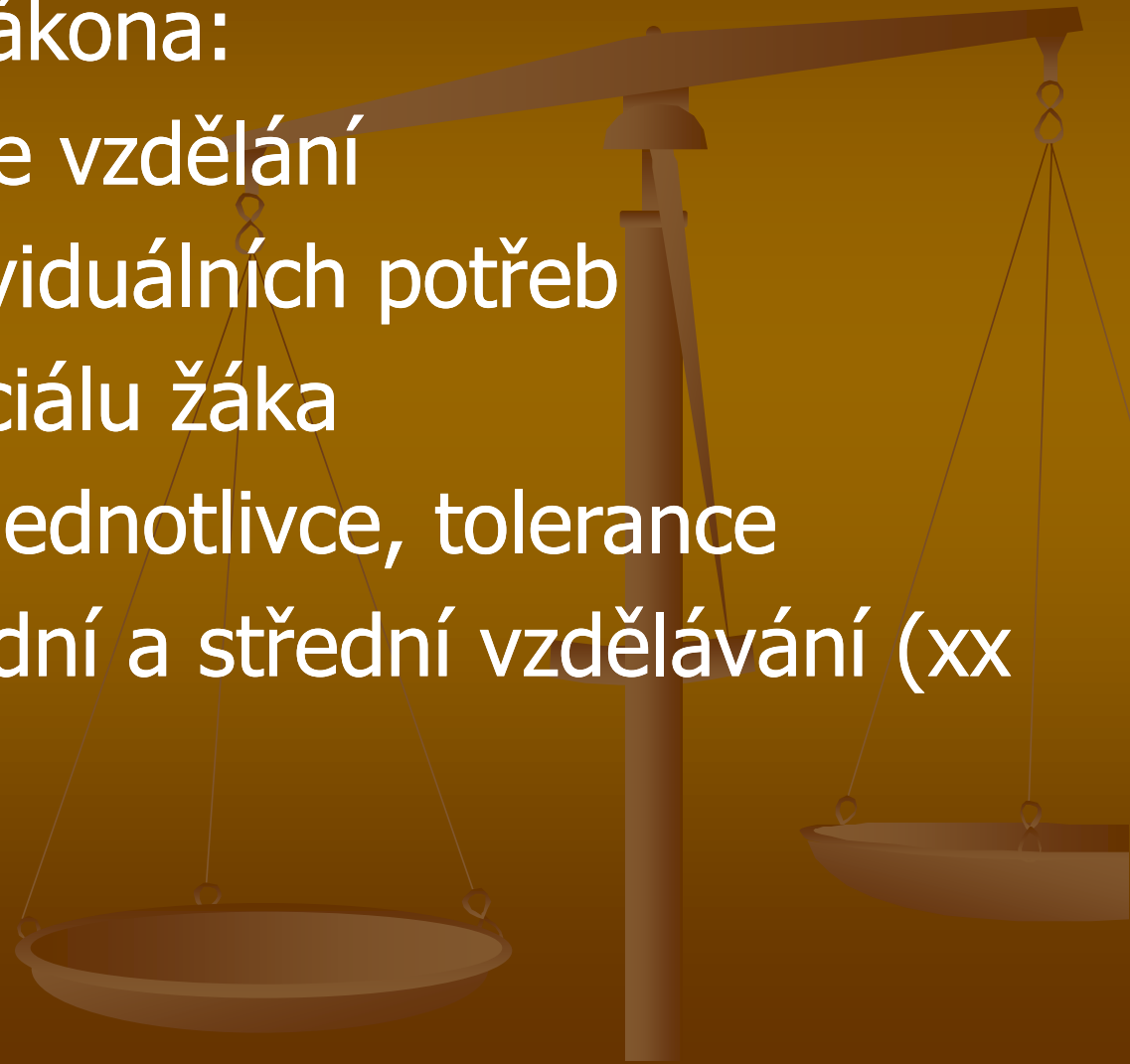
- Jaké má možnosti?
- A) škola – kdo?
- B) státní orgány – které? (co OČTŘ?)
- C) linky bezpečí – 116111
- D) VOP. <http://deti.ochrance.cz/>
- E) školní ombudsman – kdo? úloha?

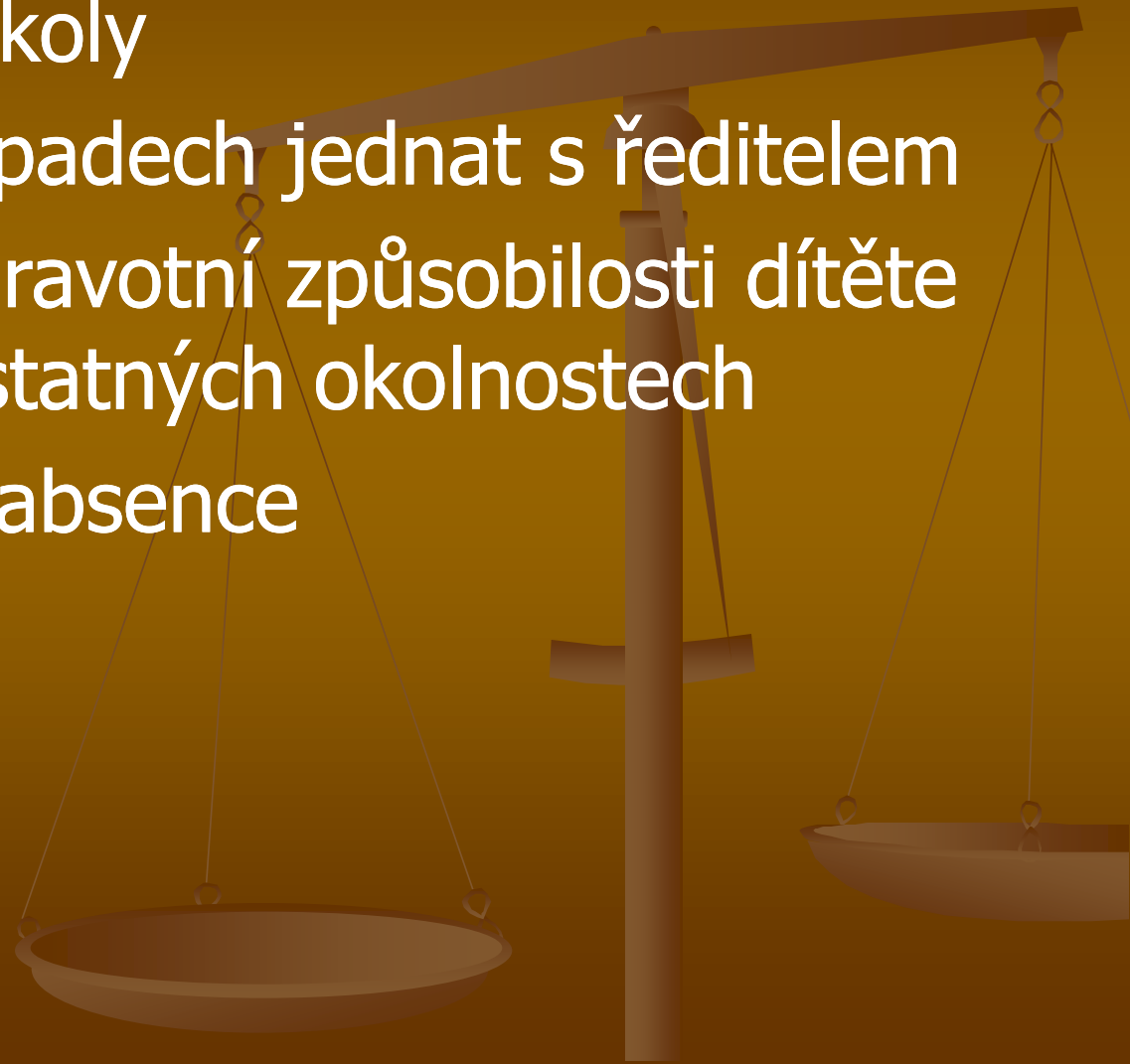
Základní zásady poskytování vzdělání

- 2 školského zákona:
- Rovný přístup ke vzdělání
- Zohlednění individuálních potřeb
- Naplnění potenciálu žáka
- Úcta k právům jednotlivce, tolerance
- Bezplatné základní a střední vzdělávání (xx školky...)

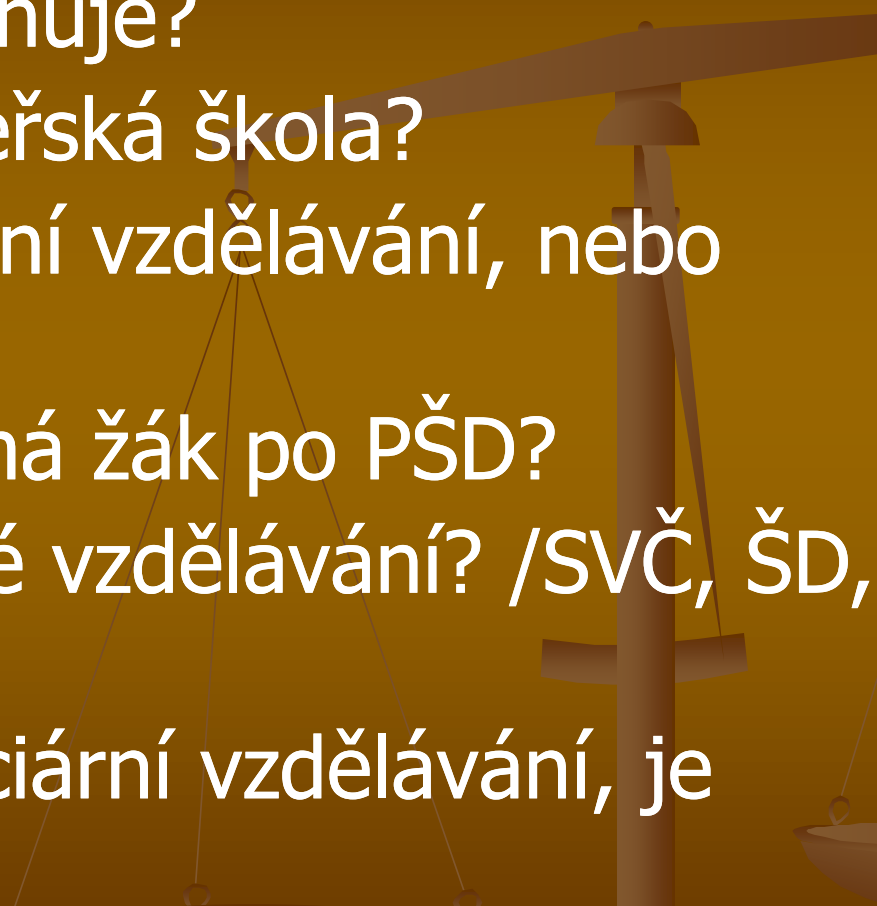

Povinnosti rodičů

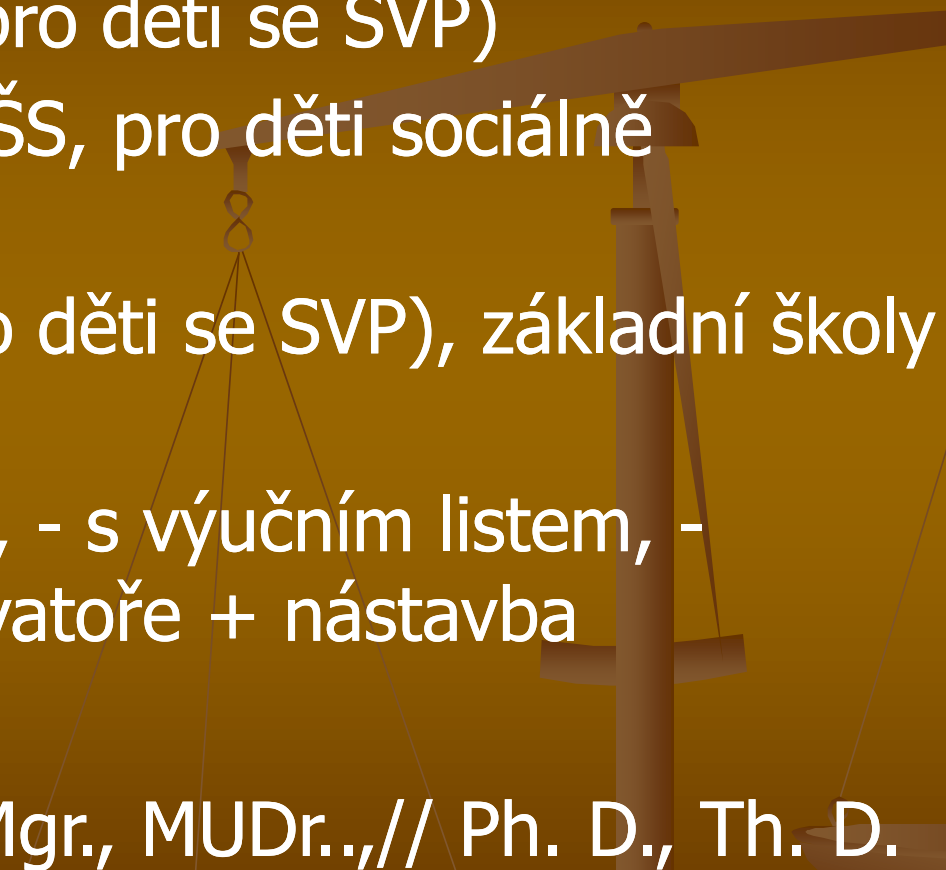
- Posílat dítě do školy
- V závažných případech jednat s ředitelem
- Informovat o zdravotní způsobilosti dítěte a o dalších podstatných okolnostech
- Uvádět důvody absence

Vzdělávací soustava v ČR

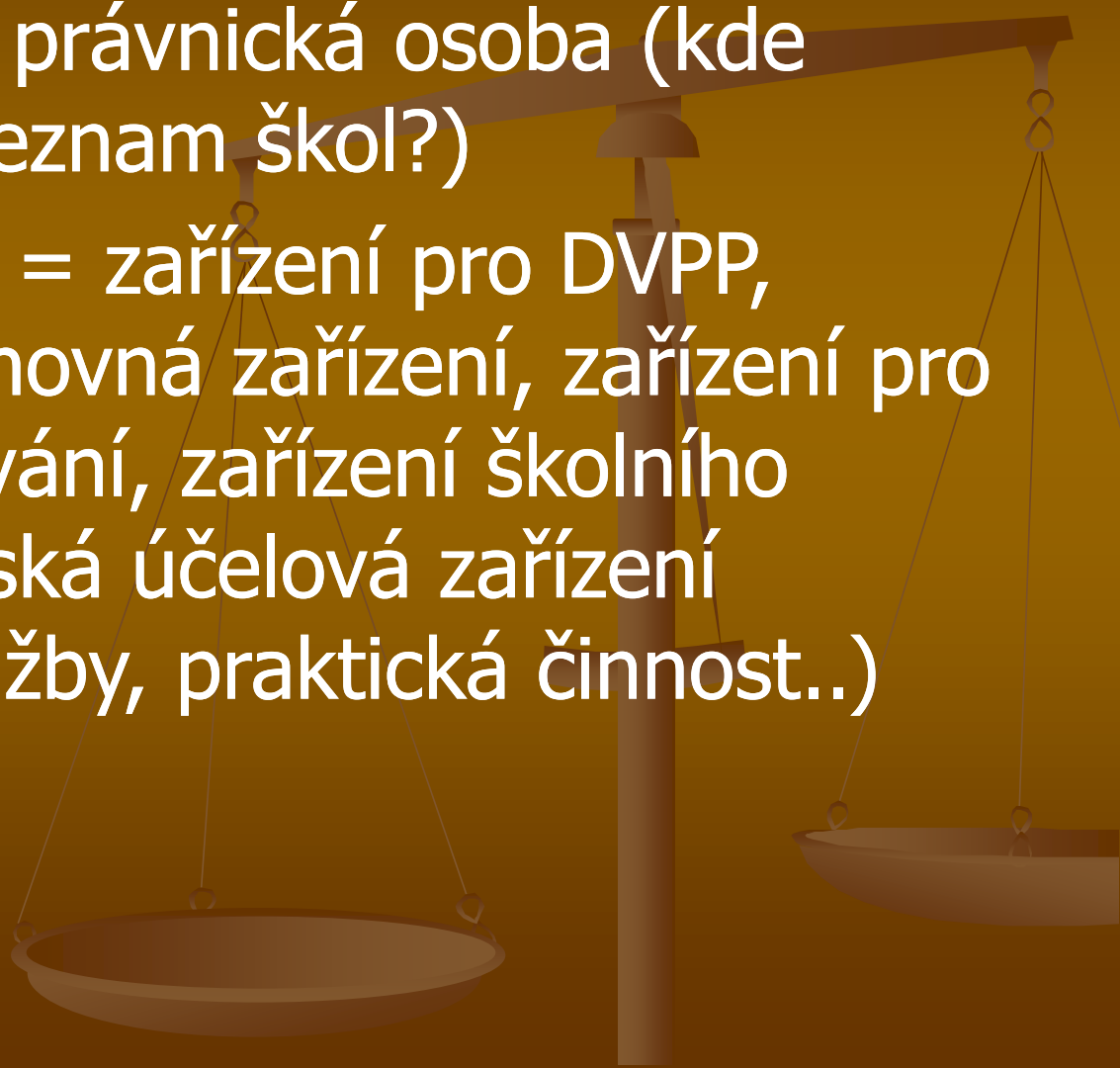
- Které školy zahrnuje?
  - Je povinná mateřská škola?
  - Jde o poskytování vzdělávání, nebo hlídání?
  - Jaké možnosti má žák po PŠD?
  - Co to je zájmové vzdělávání? /SVCČ, ŠD, ŠK/
  - Co zahrnuje terciární vzdělávání, je bezplatné?
-

System vzdělávání v ČR

- Mateřské školy (i pro děti se SVP)
  - Přípravný ročník ZŠS, pro děti sociálně znevýhodněné
  - Základní školy (pro děti se SVP), základní školy speciální
  - Střední vzdělávání, - s výučním listem, - maturitou, konzervatoře + nástavba
  - VOŠ (Dis.)
  - VŠ: Bc. → Mgr.,// Mgr., MUDr.,// Ph. D., Th. D.
-

Školská zařízení a školské služby

- Škola = školská právnická osoba (kde budete hledat seznam škol?)
- Školské zařízení = zařízení pro DVPP, ubytovací a výchovná zařízení, zařízení pro zájmové vzdělávání, zařízení školního stravování, školská účelová zařízení (knihovnické služby, praktická činnost..)

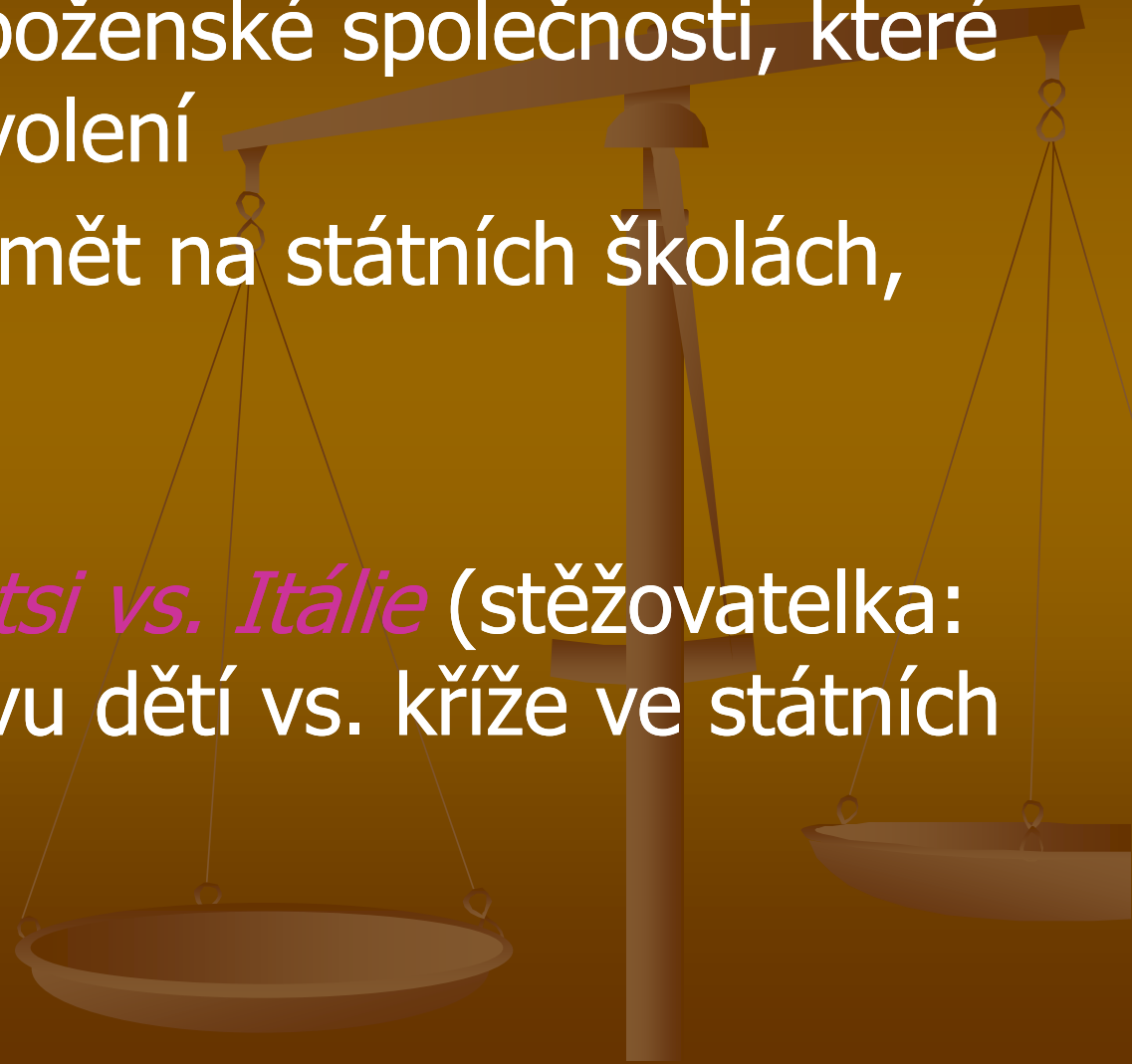

System vzdělávacích programů

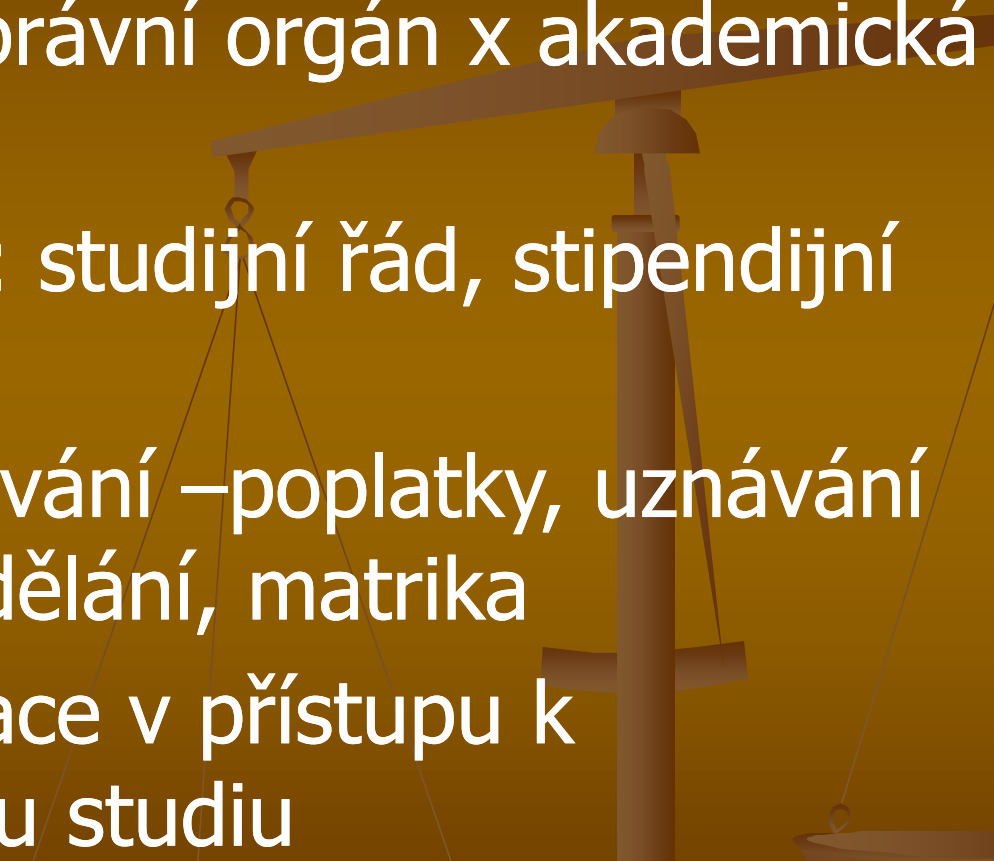
- RVP zakotven ve školském zákoně
- RVP PV, RVP ZV, RVP ZV LMP, RVP ZŠS
- Školní vzdělávací programy musí sledovat rámec a výstupy RVP
- Naplnění RVP kontroluje ČŠI
- Zařazení do vzdělávacího programu odst. 2 školského zákona
- <http://rvp.cz/>

Výuka náboženství

- Církve nebo náboženské společnosti, které k tomu mají povolení
- Nepovinný předmět na státních školách, min. 7 žáků
- Církevní školy
- Rozhodnutí *Lautsi vs. Itálie* (stěžovatelka: právo na výchovu dětí vs. kříže ve státních školách)

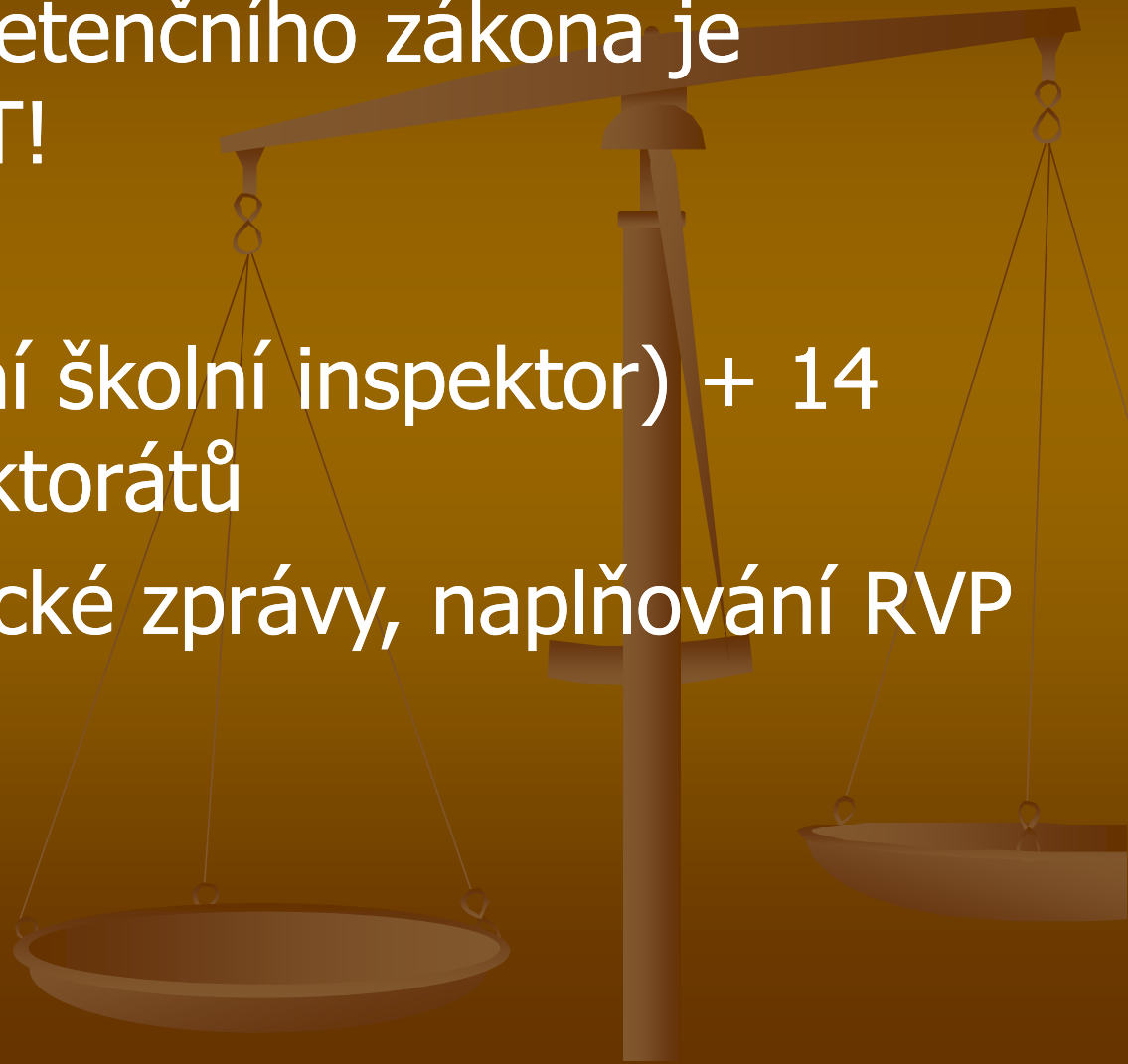
Vysoké školy, zákon č. 111/1998 Sb.

- Vysoká škola: správní orgán x akademická samospráva
  - Vnitřní předpisy: studijní řád, stipendijní řád
  - Správní rozhodování – poplatky, uznávání zahraničního vzdělání, matrika
  - Zákaz diskriminace v přístupu k vysokoškolskému studiu
-

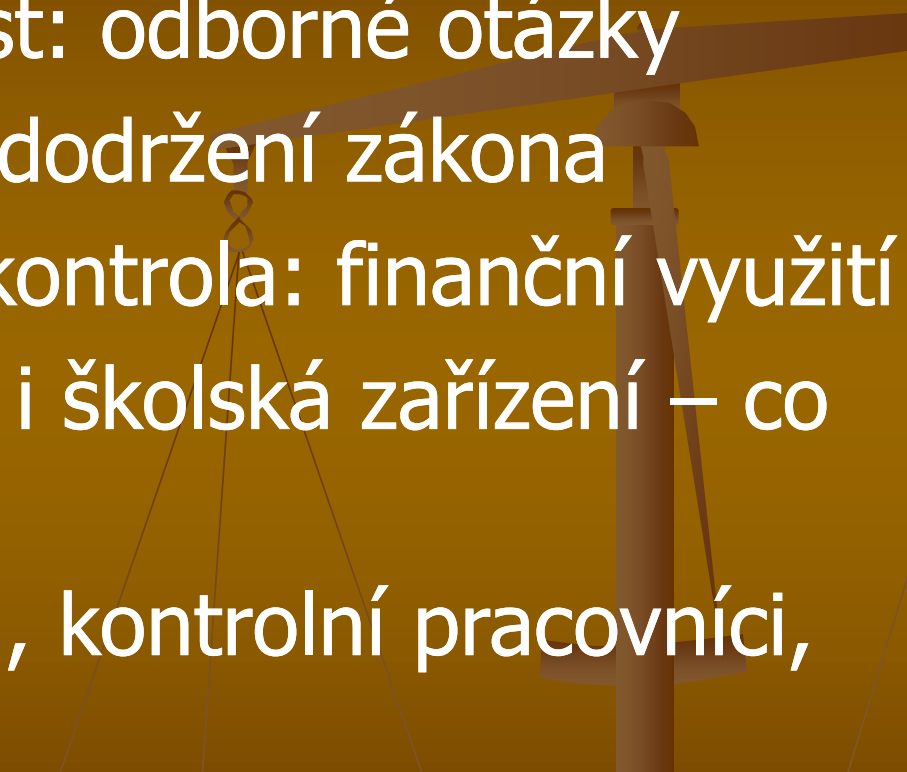

Česká školní inspekce

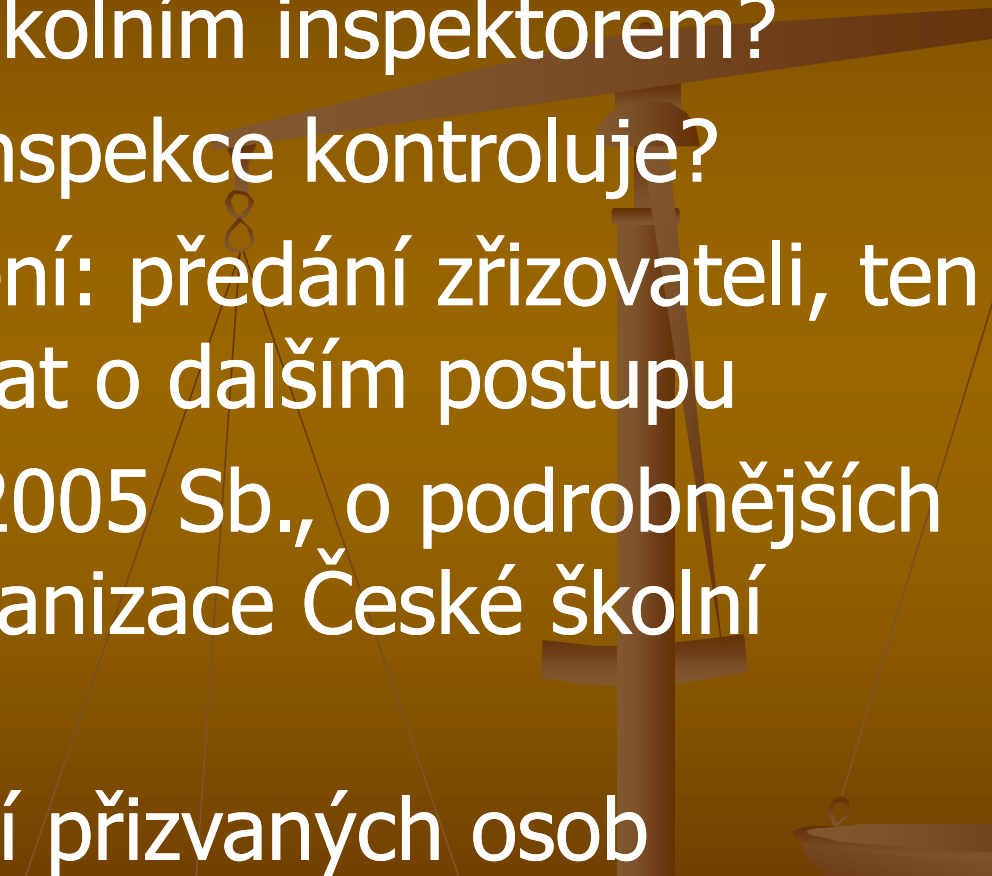
- Podle tzv. kompetenčního zákona je podřízena MŠMT!
- www.csicr.cz
- Ústředí (ústřední školní inspektor) + 14 krajských inspektorátů
- podněty, tematické zprávy, naplňování RVP

Česká školní inspekce

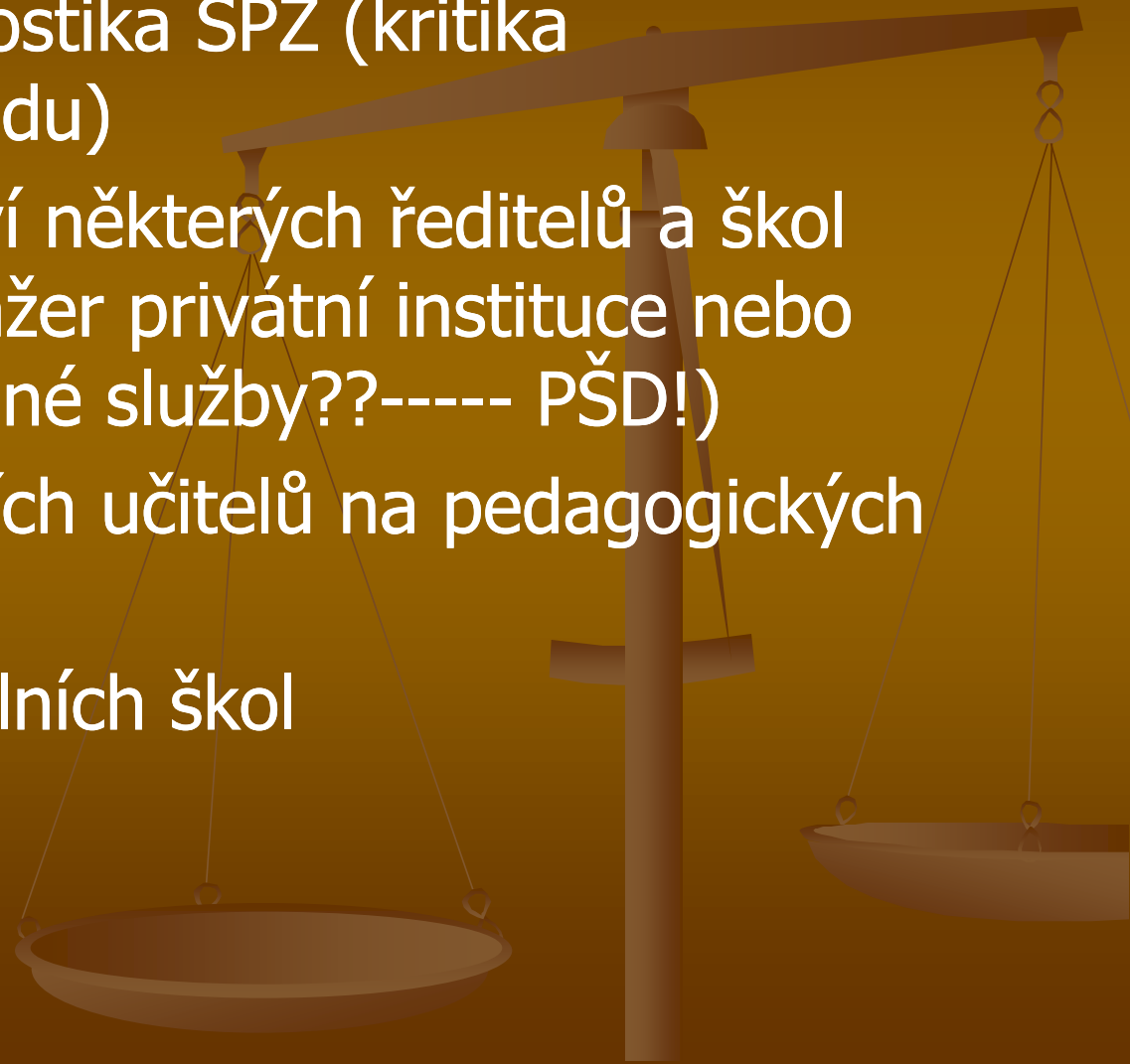
- Inspekční činnost: odborné otázky
  - Státní kontrola: dodržení zákona
  - Veřejnosprávní kontrola: finanční využití
  - Kontroluje školy i školská zařízení – co mezi ně patří?
  - Školní inspektoři, kontrolní pracovníci, přizvané osoby
-

Česká školní inspekce

- Kdy se lze stát školním inspektorem?
  - Co na školách Inspekce kontroluje?
  - Zjištění pochybení: předání zřizovateli, ten ji musí informovat o dalším postupu
  - Vyhláška č. 17/2005 Sb., o podrobnějších podmínkách organizace České školní inspekce
  - Možnost přizvání přizvaných osob
-

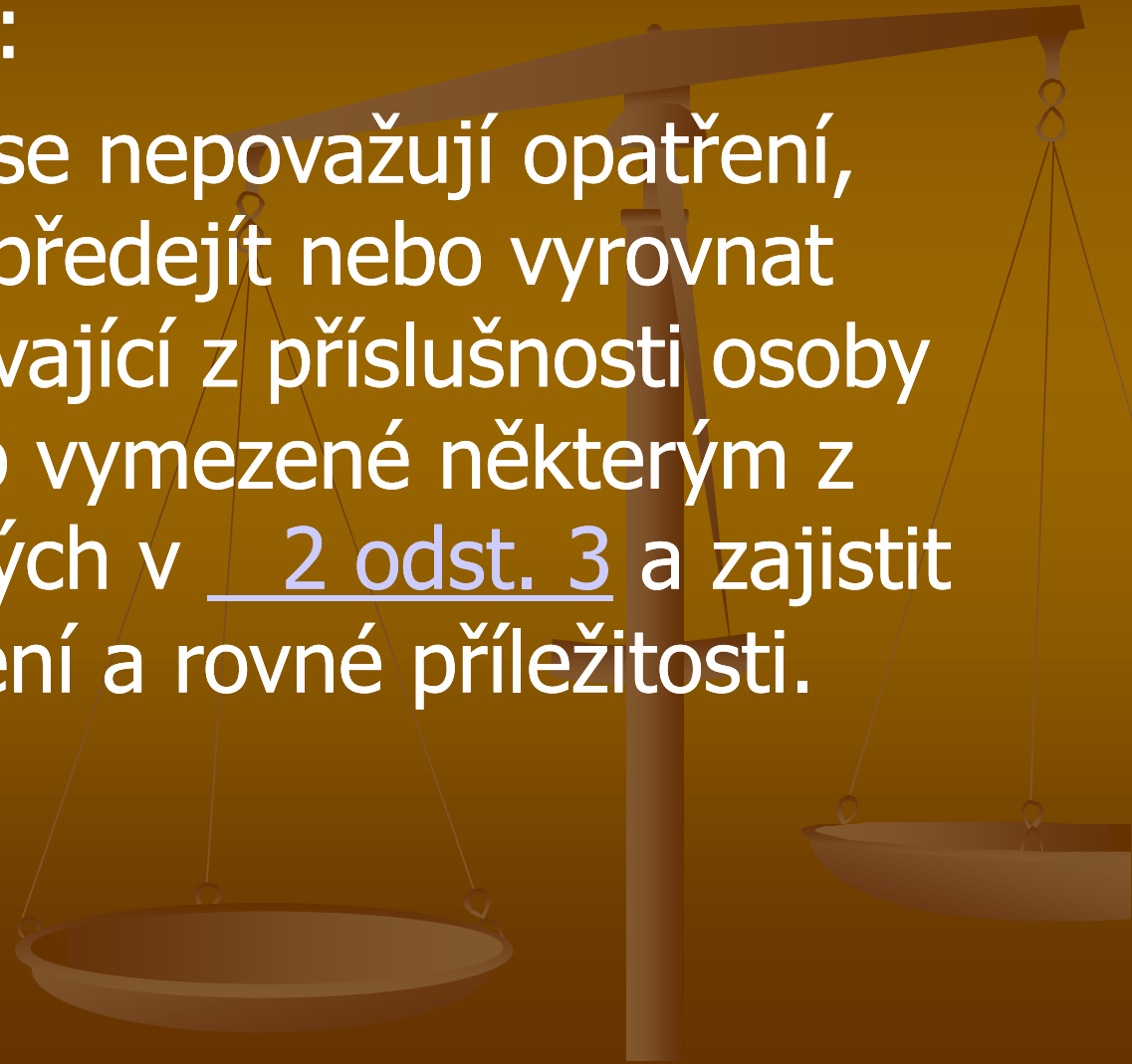
Problematika speciálního školství

- - postupy a diagnostika ŠPZ (kritika štrasburského soudu)
- - sklony k elitářství některých ředitelů a škol (ředitel jako manažer privátní instituce nebo poskytovatel veřejné služby??----- PŠD!)
- - příprava budoucích učitelů na pedagogických fakultách
- - postavení speciálních škol
- - názvy škol..!

Další otázky diskriminace v přístupu ke vzdělání

- 7 odst. 2 ADZ:
- Za diskriminaci se nepovažují opatření, jejichž cílem je předejít nebo vyrovnat nevýhody vyplývající z příslušnosti osoby ke skupině osob vymezené některým z důvodů uvedených v 2 odst. 3 a zajistit jí rovné zacházení a rovné příležitosti.

Další otázky diskriminace v přístupu ke vzdělání

- Náboženské symboly ve školách, požadavky na úpravu výuky: šátky – o jaká práva jde? Kdy je možné je omezit?
- <http://www.ochrance.cz/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2014/skola-nemuze-zcela-zakazat-noseni-krizku-ani-muslimskeho-satku-nezahalujiciho-tvar-a/>
- *Argumenty obou stran... ?*

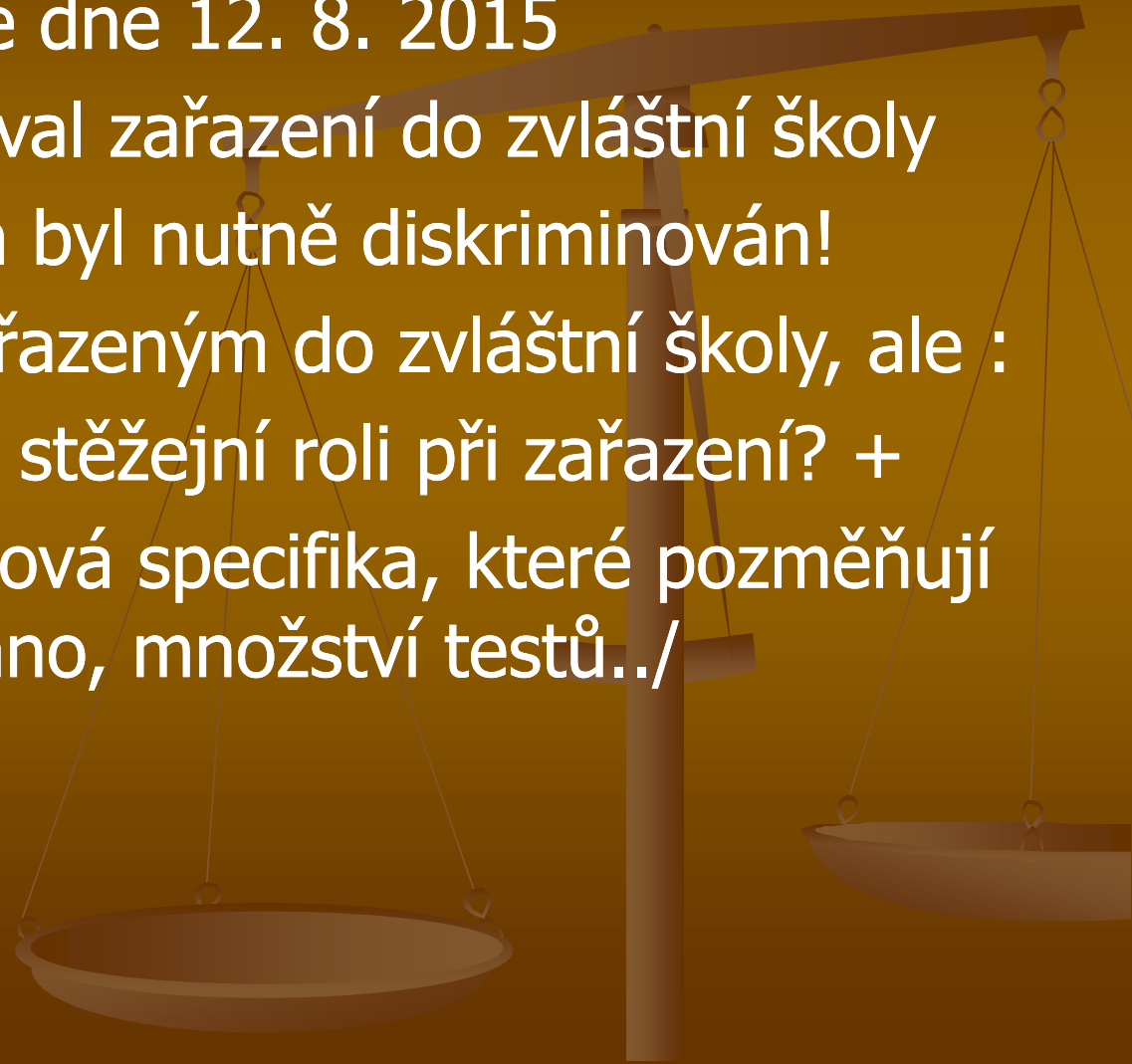
Další otázky diskriminace v přístupu ke vzdělání

- Nikáb, hidžáb, burka

Nový případ navazující na D.H. a ostatní proti ČR

- III. ÚS 1136/13 ze dne 12. 8. 2015
- Rom z Chebu žaloval zařazení do zvláštní školy
- ÚS: ne každý Rom byl nutně diskriminován!
- Je sice Romem zařazeným do zvláštní školy, ale :
- A) Hrály ony testy stěžejní roli při zařazení? +
- B) Nebyla tam taková specifika, které pozměňují hodnocení? /zde ano, množství testů../

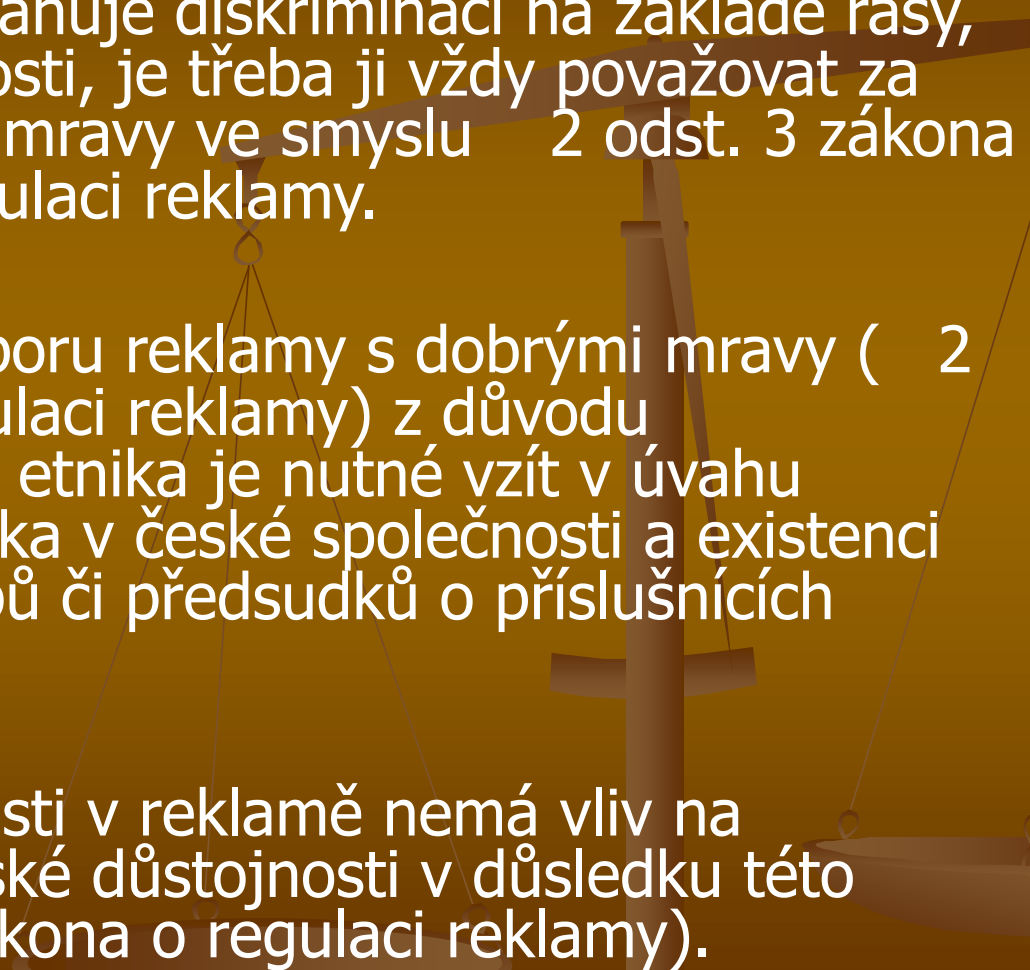

Další otázky: 1 As 46/2013-44

- Může být reklama diskriminační? Podle zákona o regulaci reklamy nesmí být v rozporu s dobrými mravy, NSS zmínil D. H. a zvláštní ochranu Romů
- Kritika – **nemohou se tak rozhodnout? Nevzdělaný kopáč je něco míň?**
! „většina vyhlížela jako Romové“

-
- I. Pokud reklama obsahuje diskriminaci na základě rasy, pohlaví nebo národnosti, je třeba ji vždy považovat za rozpornou s dobrými mravy ve smyslu § 2 odst. 3 zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy.
  - II. Při hodnocení rozporu reklamy s dobrými mravy (§ 2 odst. 3 zákona o regulaci reklamy) z důvodu diskriminace určitého etnika je nutné vzít v úvahu postavení tohoto etnika v české společnosti a existenci negativních stereotypů či předsudků o příslušnících tohoto etnika.
  - III. Dobrovolnost účasti v reklamě nemá vliv na posouzení snížení lidské důstojnosti v důsledku této účasti (§ 2 odst. 3 zákona o regulaci reklamy).